

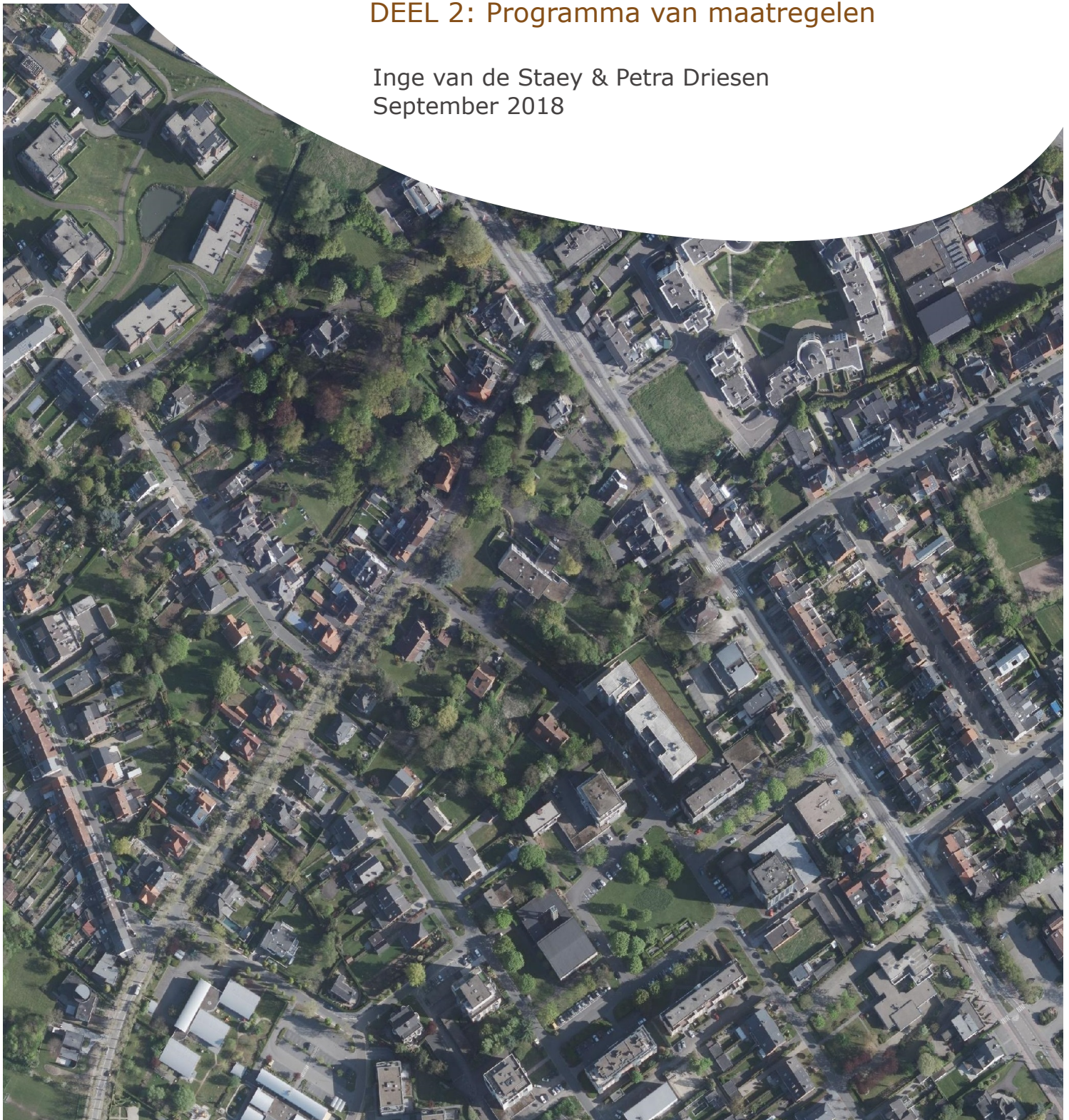
RAPPORT 623

Archeologienota Hasselt, Paul Bellefroidlaan

Het bouwen van een bestuursgebouw Bisdom Hasselt, het renoveren van de ambtswoning en het uitbreiden van de conciërgewoning

DEEL 2: Programma van maatregelen

Inge van de Staey & Petra Driesen
September 2018

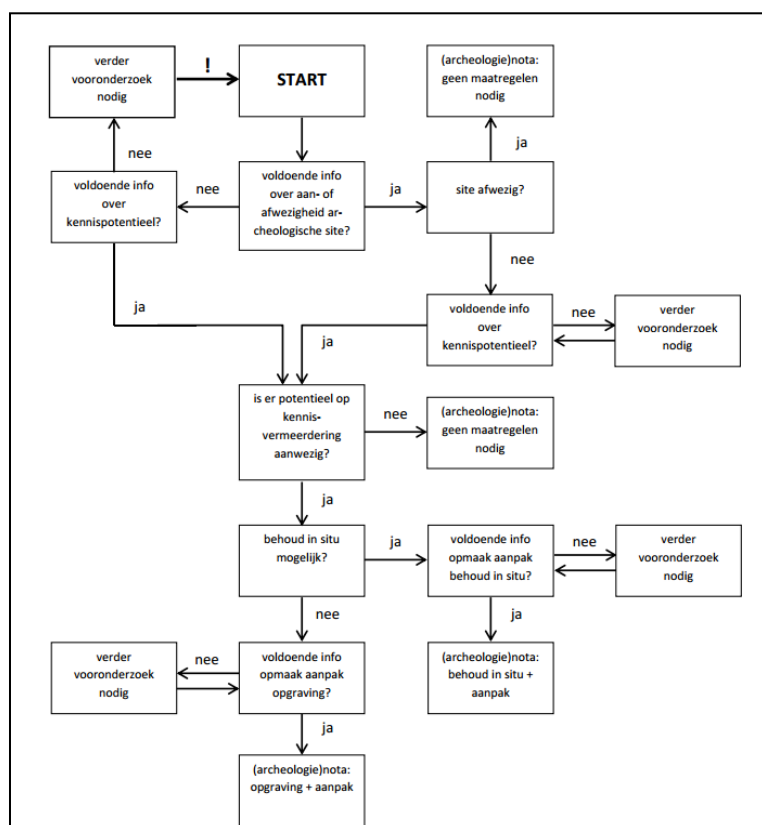

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden kon enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2018F167) en een landschappelijk bodemonderzoek (2018F203) uitgevoerd worden. Deze hebben betrekking op het te ontwikkelen terrein, kadastraal gekend als Hasselt, 4de AFD, Sect. E, perceel 441D. De bouwaanvraag heeft betrekking op een ca. 7875 m² grote zone.

Op basis van het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

Afb. 37: Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Het voorliggende bureauonderzoek kon de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologische waarden niet aantonen. Het onderzoek wees immers uit dat het onderzoeksgebied over een hoog potentieel beschikt op het aantreffen van prehistorische sites. Voor (proto-)historische sites achtte men de kans eerder als laag. Vondsten zijn evenwel nooit uitgesloten.

Omwille van de hoge archeologische verwachting m.b.t. prehistorie en de onduidelijkheid over de bewaringstoestand van het oorspronkelijk bodemprofiel werd besloten om een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren om zo de opbouw van het oorspronkelijk bodemprofiel na te kunnen gaan.

Het landschappelijk bodemonderzoek duidde een grotendeels geroerde bodem aan. Dit in combinatie met het feit dat het terrein beduidend nat blijkt, maakt dat het archeologisch potentieel voor alle periodes naar laag kan worden bijgesteld.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant op een ca. 7875 m² groot terrein, gelegen aan de Paul Bellefroidlaan 2 te Hasselt en kadastraal gekend als Hasselt, 4de AFD, Sect. E, perceel 441D, het bouwen van een bestuursgebouw voor het Bisdom Hasselt, het renoveren van de ambtswoning, het uitbreiden van de conciërgewoning en omgevingswerken.

De woning (ambtswoning en conciërgewoning, ca. 710 m²) zal binnen de huidige vergunning grotendeels behouden blijven. Hetzelfde geldt voor de verhardingen ten noordwesten van de woning waar enkel een nieuwe top laag in asfalt is voorzien. Ook zullen delen van de bestaande beplantingen in het noorden, noordwesten en noordoosten van de ambtswoning behouden blijven. Hier zijn met de aanleg van enkele steenslag. Op deze manier zijn in een ca. 2800 m² grote zone geen bodemingrepen voorzien.

De conciërgewoning zal aan de noordzijde uitgebreid worden met een klein volume (ca. 36 m²). Verder zal de bestaande en te renoveren ambtswoning aan de oostzijde uitgebreid worden met een volume voor administratieve diensten (ca. 410 m²). Deze gebouwen, die aansluitend aan elkaar worden ingeplant, worden door een “passerelle” verbonden dat een sanitair gedeelte (ca. 30 m²) omvat en een trap die leidt naar de kelder onder de nieuwbouw. De meest ingrijpende bodemingreep omvat de aanleg van een kelder onder de nieuwbouw waarvan de vloerplaat ca. 4 m onder de vloerplaat van het bestaande gebouw komt te liggen. Rondom de ambtswoning en de nieuwbouw zal de omgevingsaanleg (ca. 4650 m²) bodemingrepen met een gemiddelde diepte tussen 20 en 50 cm met zich meebrengen. Voor het aanleggen van nutsleidingen, een sleuffundering ter hoogte van de aanbouw van de conciërgewoning en de “passerelle”, de aanleg van infiltratieputten en enkele plantputten zijn verder bodemingrepen met een maximale diepte tussen 80 cm en ca. 2 m voorzien. Voor de nodige technieken zullen ca. 25 grondboringen (op een afstand van ca. 7,5 m van elkaar) ca. 90 m diep worden uitgevoerd. Deze zullen zich in de voortuin bevinden.

Op basis van de gegevens uit het bureauonderzoek en het landschappelijke bodemonderzoek kan gesteld worden dat de geplande werken grotendeels in een geroerde/opgehoogde ondergrond zullen plaatsvinden. Op enkele plaatsen, in de uiterste noordwest- en zuidoosthoek werd wel een grotendeels intact bodemprofiel aangetroffen. De kans op aanwezigheid van sporen en/of intacte prehistorische artefactensites is hier het grootst. Toch blijken de aangesneden profielen te wijzen op een nat terrein, waardoor de vraag kan gesteld worden dat het terrein niet te nat was voor bewoning.

1.4 Bepaling van maatregelen

Het merendeel van het terrein is sterk geroerd. Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat enkel in het uiterste noordwestelijke en zuidoostelijke deel van het onderzoeksterrein een deels intact bodemprofiel bewaard bleef. Daarom is enkel op deze plaats de aanwezigheid van een goed bewaarde steentijd artefactensite mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het terrein, gelet op de aanwezige gereduceerde bodems en aanwezigheid van gleyverschijnselen, relatief nat blijkt waarbij de vraag kan gesteld worden dat het terrein niet te nat was voor bewoning.

Sporen van (proto-)historische sites kunnen over het gehele onderzoeksterrein aanwezig zijn maar zullen ook door de hoge graad van verstoring (deels) vergraven zijn en enkel een versnipperd beeld opleveren. Hierbij moet ook opgemerkt worden dat de kans op het aantreffen van deze sporen, op basis van het bureauonderzoek, reeds als laag werd ingeschat.

Op basis hiervan wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. De kans op kennisvermeerdering wordt als gering ingeschat. De uitvoer van een vervolgonderzoek is bijgevolg kosten-baten te duur.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L. (1975) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Hasselt 77E.*

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEEBEN, J. & RENSINK, E (2005) Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. ,(eds) De Steentijd van Nederland (*Archeologie* 11/12).

DE GEYTER, G. (1999) *Toelichtingen bij de geologische kaart van België. Kaartblad 25 Hasselt*, Brussel.

DRIESEN P. en H. THOMAS (2009) *Archeologische opgraving van het Bonnefantenklooster te Hasselt (ARON Rapport 30)*.

FREDERICKX, E. & GOUWY, S. (1996) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 25 Hasselt*. Brussel

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

VAN IMPE L. en G. CREEMERS (1997) De Sint Quintinuskathedraal te Hasselt (Limb.) *Archaeologia Medievalis* 20, 24-27.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/140049>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120926>

<http://hasel.be/drie-stations-van-hasselt>

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerendergoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerendergoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

